

Kies Kleur in Groen 2013-2014-2015

U leest het goed. Kies Kleur in Groen loopt langer door. Tot het einde van schooljaar 2014/2015, om precies te zijn. Dat komt doordat het ministerie toestemming heeft gegeven het budget van het schooljaar 2013/2014 in twee jaar uit te geven. Een wijs besluit wat ons betreft. Kies Kleur in Groen is een verandertraject. En veranderen kost tijd.

TEKST: ESTHER WOUTERS

Door alle ontwikkelingen in het onderwijsveld zijn convenantpartners op dit moment wat minder intensief met Kies Kleur in Groen aan het werk. De aangepaste looptijd geeft ruimte om groene onderwijsinstellingen langer te ondersteunen bij de implementatie van hun diversiteitsbeleid. Dat is goed voor de borging. Het geeft ook tijd om samen met convenantpartners vast te stellen wat de parels van Kies Kleur in Groen zijn en hoe zij die willen koesteren. Die parels zijn er, blijkt ook uit de derde meting van IVA Onderwijs naar de voortgang van Kies Kleur in Groen op de vestigingen.

Monitor resultaten

IVA Onderwijs heeft voor de derde keer onderzocht hoe de voortgang van Kies Kleur in Groen op locaties is. In totaal vulde 144 respondenten dit jaar de enquête in. Onder hen aanzienlijk meer docenten dan in eerdere jaren. Daarnaast zijn 5 locaties voor groen onderwijs bezocht waar verschillende medewerkers zijn geïnterviewd.

'De afgesproken finishfoto (zie de website van Kies Kleur in Groen) wordt ruimschoots gehaald en het beeld dat de omslag naar onderwijsorganisaties waarin diversiteit verankerd is, zet gestaag door.'

De finishfoto wordt ruimschoots gehaald

Draagvlak en bekendheid Kies Kleur in Groen

Was Kies Kleur in Groen en het eigen diversiteitbeleid van de instelling eerder vooral bekend bij projectleiders en communityleden van KKiG, nu zijn ook de managers massaal aangehaakt. Slechts zes procent van de managers geeft aan niet goed te weten wat de doelen van KKiG zijn. Alle anderen (94 procent dus) zijn er redelijk tot (zeer) goed mee bekend. Belangrijk, want onder docenten zijn de doelstellingen nog veel minder bekend; de managers hebben hier nog werk te verrichten. 37 Procent van de docenten die de enquête invulden weet niet goed waar KKiG over gaat.

Locaties vallen uiteen in twee categorieën: locaties die in gebieden staan waar weinig allochtonen wonen, richten zich op diversiteit in brede zin en op deelnemers kennis te laten maken met andere culturen. De andere categorie locaties staat in gebieden waar veel allochtonen wonen - die vooralsnog niet kiezen voor het groene onderwijs. Op deze locaties wordt flink ingezet op het werven van allochtone deelnemers, onder meer door aan het heersende imago van groen te werken.

Meer voorlichting op basisscholen

Locaties plannen op verschillende terreinen beleidsmaatregelen en voeren deze ook daadwerkelijk uit. Dit geldt het meest voor maatregelen op het gebied van >>

activeren

communicatie en voorlichtingsbeleid, beleid voor een veilig schoolklimaat en onderwijsvernieuwingsbeleid. Het geldt in mindere mate voor beleid in leermiddelen, gebouwen en infrastructuur.

Op het terrein van communicatie en voorlichting, zijn in deze derde meting ongeveer dezelfde activiteiten genoemd als in de vorige: werving, voorlichting, interne communicatie en het in contact komen met allochtone doelgroepen. Nieuw is het contact met afleverende (basis) scholen. Specifieke voorlichting wordt gegeven op 'grijze' scholen over de mogelijkheden met betrekking tot groen onderwijs.

Op het terrein van een veilig schoolklimaat, zijn maatregelen genomen die gericht zijn op bewustwording en op het creëren van een veilige omgeving waarin iedereen gerespecteerd wordt.

Op het terrein van onderwijsvernieuwingsbeleid gebeurt er veel en is er ook nog eens veel ontwikkeling geweest. Eerst zat diversiteit vooral in projecten en lesinhouden. Daarna breidde dat zich uit naar verankering in maatschappijleer (vmbo) en Leren Loopbaan Burgerschap (mb). Nu is er ook meer aandacht voor internationalisering in het curriculum.

'Het stimuleren van diversiteit op verschillende beleidsterreinen heeft geresulteerd in een structurele aandacht voor diversiteit in het primaire proces'

Het gebeurt in de klas

In de klas, dáár moet het vooral gebeuren, is een van de uitgangspunten van KKiG. Daar gebeurt het ook volgens de monitor: twee derde van de projectleiders, managers en docenten geeft aan dat het curriculum is aangepast om de interculturele en internationale competenties van deelnemers te versterken. Hierbij wordt graag aangesloten bij formele overheidskaders om invulling te geven aan doelstellingen rondom diversiteit. Bijvoorbeeld kwaliteitseisen, Leren Loopbaan Burgerschap, maatschappelijke stages en het toezichtkader Actief Burgerschap en Sociale Integratie.

Diversiteit scoort in deze meting het hoogst bij doelstellingen zoals respect tonen ongeacht zijn/haar voorkeur of achtergrond, zich tolerant opstellen naar mensen met een 'andere' voorkeur of achtergrond en het op locatie creëren van een veilig en open klimaat. Om aan deze doelstellingen te werken ondernemen locaties activiteiten zoals het ontwikkelen van doorgaande leerlijnen, het maken van gerichte trainingen, workshops, mentorlessen, uitstapjes, themaweken en projectweken.

De onderzoekers constateren dat de opsomming van activiteiten het vertrouwen geeft dat diversiteit structureel een plaats heeft gekregen in het primaire proces.

'Uit zowel de enquêtes als de interviews op locatie komt een energiek beeld naar voren van allerlei activiteiten voor deelnemers die diversiteit in het primaire proces bevorderen. Er is aandacht voor andere culturen, homoseksualiteit, omgang met andere culturen en respect voor iedereen ongeacht voorkeur of achtergrond. Ook het internationale karakter van de groene sector krijgt aandacht. De bezochte scholen werken aan een veilig en open schoolklimaat, waarin diversiteit een plaats heeft.'

Omdat activiteiten op het gebied van diversiteit goed gekoppeld zijn aan bestaande kaders en curricula zijn informanten hoopvol over de duurzaamheid van de verankering. Daar staat tegenover dat het teruglopen van subsidiemiddelen opgestarte activiteiten in het primair proces in gevaar kan brengen, aldus IVA Onderwijs.

Volgens de respondenten zal de teruglopende subsidie zeker als gevolg hebben dat de activiteiten in omvang zullen teruglopen of anders georganiseerd gaan worden. Echter niet dat zij ophouden te bestaan, dat achten respondenten onmogelijk. De doelstellingen en de daaraan gerelateerde activiteiten zijn inmiddels dusdanig ingebed in de bestaande organisatie en het curriculum dat de activiteiten, zij het op kleinere schaal, doorgaan. >>

Mate waarin stellingen over diversiteit in het primaire proces op de locatie van toepassing zijn naar functie (gemiddelden op een schaal van 1=niet tot en met 5=in zeer grote mate)

Op mijn locatie...	Projectleider		Docent		Manager	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
wordt actief aandacht besteed aan diversiteit in de samenleving (o.a. homoseksualiteit, andere culturen, discriminatie)	3,4	3,7	3,6	3,2	3,3	3,4
leren deelnemers hoe zij kunnen omgaan met verschillen tussen mensen	3,3	3,4	3,5	3,2	3,5	3,5
leren deelnemers wat de meerwaarde van diversiteit is	3,0	3,2	3,4	3,0	3,2	3,4
leren deelnemers respect te tonen voor iedereen ongeacht zijn/haar voorkeur of achtergrond	3,7	4,1	3,8	3,5	3,8	3,9
leren deelnemers zich tolerant op te stellen naar mensen met een 'andere' voorkeur of achtergrond	3,5	3,9	3,5	3,3	3,7	3,7
maken deelnemers kennis met andere culturen en worden zich bewust van hun eigen cultuur	3,2	3,5	3,2	3,1	2,9	3,2
doen de deelnemers kennis op over de interculturele context van het werken in de groene sector	3,0	3,1	2,9	2,8	2,7	3,0
leren de deelnemers in te spelen op gebruiken en gewoontes van andere culturen	2,8	3,0	2,9	2,6	2,7	2,9
wordt in de vakken aandacht besteed aan het internationale karakter van de groene sector	3,1	3,0	2,8	2,9	2,9	3,2
krijgen deelnemers competenties aangereikt om te kunnen functioneren in een internationale beroepscontext	3,2	3,0	3,1	2,8	3,0	3,1
is sprake van een veilig en open klimaat waarin diversiteit een plaats heeft	3,5	3,7	3,6	3,2	3,5	3,7
wordt diversiteit geaccepteerd en gevierd	3,0	3,3	3,4	2,8	3,1	3,4
worden de docenten voldoende mogelijkheden geboden om hun interculturele competenties te versterken	3,1	3,0	3,3	2,9	3,0	3,3

'Het groen onderwijs moet echt meer aan naamsbekendheid doen, veel meer.'

Tülay Yilmaz

Lees meer over Tülay op www.kieskleuringroen.nl wall of fame

Samenwerken met anderen

Net als in vorige jaren zijn de locaties tevreden over de samenwerking met externe partijen. Men vindt de samenwerking over het algemeen duurzaam en inspirerend. Wel wordt er minder samengewerkt met externe partijen dan in de vorige monitor. Bijna alle respondenten geven aan het landelijk netwerk van KKIG als waardevol te ervaren. Hetzelfde geldt voor de ondersteuning van FORUM.

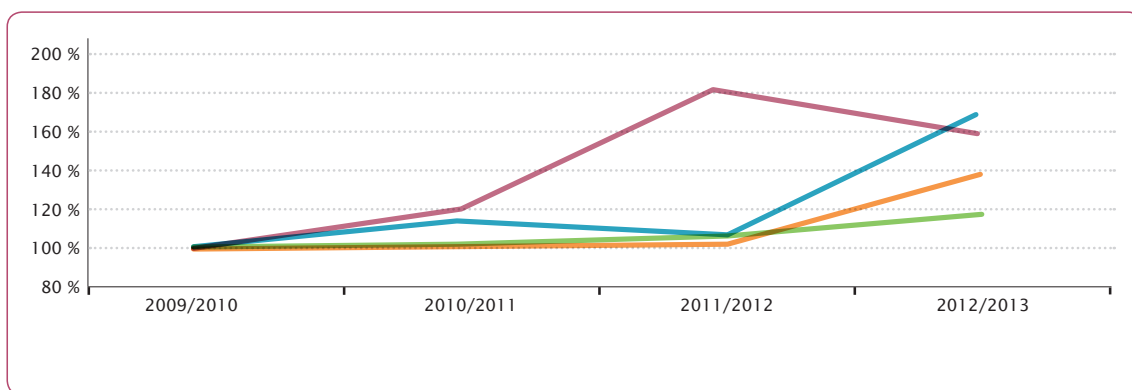
Instroom van niet-westerse allochtone leerlingen

De absolute instroom van niet-westerse allochtonen in het groene onderwijs is sinds het schooljaar 2009-2010 in alle onderwijssectoren (flink) gestegen. De instroom van niet-westerse allochtonen in het vmbo is gestegen met bijna 20 procent. In de andere onderwijssectoren is de instroom met respectievelijk 58- (mbo), 67- (hbo) en 40 procent (wo) toegenomen.

Bij berekening van de relatieve instroom wordt de absolute instroom gerelateerd aan de totale instroom in de verschillende onderwijssectoren. In het vmbo is de relatieve instroom van niet-westers allochtonen gestegen met 5 procent. In de overige sectoren is de stijging respectievelijk 65- (mbo), 66- (hbo) en 18 procent (wo). Op basis van de absolute en relatieve instroom wordt de doelstelling uit de finishfoto zeer waarschijnlijk in alle onderwijssectoren (ruimschoots) behaald.

De conclusie ten aanzien van de vierde doelstelling van de finishfoto valt positief uit. Het 10% stijgingspercentage van niet-westerse allochtonen in 2013-2014 ten opzichte van schooljaar 2009-2010 wordt gehaald.

Ontwikkeling absolute instroom niet-westerse allochtonen in periode 2009/2010 - 2013/2014 naar onderwijssector (2009/2010=100)¹

- vmbo
- mbo
- hbo
- wo

¹ Bron DUO, Wageningen University

IVA heeft aanvullend op de enquête vijf locaties in beeld gebracht door middel van interviews. Interessante portretten, waaruit blijkt dat KKIG op deze locaties inmiddels verankerd is. In de komende maanden zullen de portretten verschijnen op de website kieskleuringroen.nl.

¹ Bron DUO, Wageningen University

Maatwerkaanbod

Het maatwerkaanbod waar de scholen (vaak kosteloos) gebruik van kunnen maken, is nog te onbekend. Uit de monitor bleek 72% van de respondenten het maatwerkaanbod niet te kennen. Er wordt nog niet in grote mate gebruik gemaakt van het maatwerkaanbod. Van de 41 respondenten die bekend zijn met het aanbod geeft vier procent aan in (zeer) grote mate gebruik te maken van het aanbod. Ruim 40 procent gebruikt het aanbod in redelijke mate.

Activiteiten dit jaar

Ook dit jaar is er weer een beperkte set landelijke activiteiten en een waaier van mogelijke activiteiten op maat. Het seksuele diversiteitsnetwerk Kies Roze in Groen is op zoek naar versterking van medewerkers uit het groene onderwijs. Iedereen die de sociale veiligheid van LHBTI-medewerkers en -leerlingen een warm hart toedraagt, is welkom. Ook Kies Kleur in de Klas gaat door. Docenten die diversiteit in hun les verweven, verdienen hiermee 250 euro. Kijk op de website van kieskleurindeklas.nl voor talloze voorbeelden van de mogelijkheden. De mogelijkheden voor maatwerk zijn in principe eindeloos. Kies Kleur in Groen komt op locatie ondersteunen waar nodig. Er zijn activiteiten om diversiteit beter bespreekbaar te maken, om de sociale veiligheid te vergroten, om het diversiteitsbeleid beter bekend te maken binnen de locatie, om de professionaliteit van medewerkers op het gebied van diversiteit te vergroten. Trainingen, schoolbrede bijeenkomsten, theater, workshops, socratisch gesprek, ondersteuning kan vele vormen aannemen. Een telefoontje naar de helpdesk zet zaken in gang. Of kijk op de website.

Manifestatie Kijk en Kies Kleur in Groen

Jaarlijks organiseert Kies Kleur in Groen de manifestatie Kies (én Kijk) Kleur in Groen. Tijdens de manifestatie presenteren locaties hun succesvolste KKIG-activiteit van afgelopen jaar en wordt de KKIG-Award uitgereikt aan het beste voorbeeld. Voor dit schooljaar staat de manifestatie gepland in 2014. Dit zal ook de slotmanifestatie van Kies Kleur in Groen worden, waar de groene onderwijsinstellingen de gezamenlijke totale opbrengst van KKIG presenteren. ■

Uitgelicht: helpdesk

De helpdesk Kies Kleur in Groen is er voor alle vragen van groene onderwijsinstellingen over diversiteit in groen en het programma Kies Kleur in Groen. Voor zowel inhoudelijke vragen als organisatorische verzoeken voor maatwerkactiviteiten. Contactpersoon: Esther Wouters, programmamanager Kies Kleur in Groen, e-mail: ewouters@aequor.nl, tel: 0630283154.

Uitgelicht: bedrijfsleven

Aequor zoekt aansluiting bij branches en bedrijven rondom diversiteit. Regelingen tegen jeugdwerkloosheid, de participatiewet, reguleren, sectorplannen, CIV's (centra voor innovatief vakmanschap), we noemen een paar aanknopingspunten. Met ondersteuning van leden uit de focusgroep van KKIG, bezoekt de projectleider van KKIG-stakeholders en projecten met de vraag: hoe kunnen scholen en bedrijven samenwerken rondom diversiteit? Wat kunnen wij vanuit KKIG daarin betekenen voor u? Hieruit kunnen trajecten voortvloeien waar ook de groene onderwijsinstellingen bij betrokken zullen worden. Contactpersoon: Judica Wondergem, projectleider Aequor KKIG, e-mail: jwondergem@aequor.nl, tel: 0138-649544.

